

Goede avond iedereen.

Voor ik begin zou ik graag jullie waarschuwen ik heb de neiging om stiller te praten met een micro, dus als het te stil wordt, geef gerust een teken en dan zal ik wat luider beginnen babbelen.

Ik zou graag willen beginnen met een gebed van Thomas Merton.

“Heer, mijn God,
Ik weet niet waar ik heen ga.
Ik ken de weg niet die voor me ligt.
Ik kan niet met zekerheid zeggen
waar hij zal eindigen.
Ook ken ik mezelf niet echt,
en als ik denk dat ik uw wil volg,
dan betekent dit nog niet
dat ik dat ook werkelijk doe.
Maar ik geloof dat het verlangen om U te behagen
U in feite ook behaagt.
En ik hoop in dat verlangen te leven
bij alles wat ik doe.
Ik hoop nooit iets te doen zonder dat verlangen.
Als ik dit doe dan weet ik
dat Gij mij zult leiden langs het rechte pad,
hoewel ik er misschien niets van begrijp.
Daarom zal ik altijd op U vertrouwen,
ook al lijkt ik verloren en in de schaduw van de dood.
Ik zal niet bang zijn
want Gij zijt steeds bij mij,
en Gij zult mij nooit aan mijn lot overlaten
om mijn gevaren alleen te doorstaan.”

Ik wou dit gebed met jullie delen om twee redenen. Het eerste is omdat het me rust schenkt. De bijna ruwe eerlijkheid van het niet zeker weten wordt hier verwoord. En ik ervaar geloven als een zoektocht naar het onder woorden brengen van wat ik ervaar, voel, denk. En dat is niet gemakkelijk. De steun die uitgesproken wordt zorgt ook voor de rust. God, Hij die is, is altijd bij ons. In ons zelfs, geloof ik.

Ten tweede ook omdat dit een leidraad is in de jongerenpastoraal. Jongerenpastoraal is een manier om mijn geloof in praktijk om te zetten. Om God en Jezus bij de jongeren te brengen. En dat is met vallen en opstaan. Net omdat de samenleving hier in Vlaanderen gesecculariseerd is. Geloof verdwijnt steeds meer en meer, wordt gezegd. Tenzij in de media, waar het over sensatie gaat.

Een vraag die ik regelmatig krijg van jongeren is: “Maar zijt gij dan zo, écht, gelovig?”. ‘Jeroen ja’ Ik werk voor de kerk, dat is een soort van job vereiste. En als godsdienstleerkracht zou het niet zo verbazingwekkend mogen zijn. Maar ik ben op mijn manier gelovig. En dan kaats ik de bal direct terug: “Interessante vraag, waarom stel je me die?” EN dan zijn we vertrokken. Afhankelijk van dat antwoord voel je de houding t.o.v. religie of Xlijk geloof.

Het regeltje van drie kan dan aan bod komen:

- 1 seksuele schandalen binnen de kerk
- 2 De kerk heeft zoveel geld maar doet er niets mee.
- 3 De kerk leeft nog in de middeleeuwen of is ouderwets.

Inderdaad, er zijn dingen gebeurd die schandalig zijn, er zijn beslissingen die misschien raar overkomen,... Toch zeg ik dat ik gelovig ben. Ik kijk voorbij de negatieve gevoelens, vooroordelen,... in een zoektocht naar het Goddelijke. Het spirituele is volgens mij een belangrijk onderdeel van een mens. Dus ook dit moet ontwikkeld worden om op en top mens te kunnen zijn en de wereld rond ons in al haar schoonheid te kunnen ervaren.

En dat regeltje van drie is iets waardoor veel mensen uit onwetendheid het kind met het badwater weggooien. Ik zeg onwetendheid, want voor jongeren is het meestal wat ze van horen zeggen hebben. Van thuis, de media,... En iets wat opvalt is dat mensen dan met gevoel spreken en niet met rede. Waar gaan ze het tegendeel horen, zien, ervaren? A, bij ons hé. Bij ieder van u en bij mij.

Meestal als ik die uitleg doe over spirituele groei en zoektocht naar God ben ik ze kwijt, zweven er vraagtekens boven hun hoofd.

Waarom vertel ik u dit? Om een voorbeeld te geven waar het seculiere en het gelovige elkaar raken. Voor mij is dit dan in het klaslokaal, op fuiven van de jeugdbewegingen, op jeugdtraden,... En dat zijn twee verschillende levensstijlen, twee verschillende talen, ja zelfs twee verschillende culturen die elkaar ontmoeten. En dat kan spanningen opleveren. En die levensstijl als christen zie ik als een rebellie tegen een samenleving van altijd maar meer, digitalisering van menselijke interactie en een prestatiedrang.

Nu die plek, die ontmoetingsplaats is de plek waar ik als gelovige het liefste ben. Ik noem het soms de loopgraven of de frontlinie van het geloof. Ik krijg kritische vragen die me dwingen om verder na te denken en kan een wereld van kennis en ervaringen aan jongeren laten zien. Om beeldspraak te gebruiken. Ik sta met jongeren aan een oever van een rivier, en zie aan de andere kant een eiland en zeg tegen hen 'kom we gaan daar naartoe, laten we samen een brug bouwen.'

Nu waarom sta ik daar het liefste? Dat heeft te maken met hoe ik gelovig ben geworden. En waartoe ik mij als gelovige geroepen voel.

Ik ben zelf een kind van de secularisering. Gedoopt, eerste communie op school want iedereen deed het en men was anders 'die dat zijn eerste communie niet gedaan had', en vormsel omdat mijn moeder me zei dat de oma er anders toch wel mee zou inzitten.

Mijn vader is ingenieur en heeft van thuis negativiteit rond het geloof meegekregen. Heeft zichzelf gediagnosticeerd met godsdienststress. Vanaf er teveel over geloven wordt gebabbel, het te "zweverig" wordt, komt er weerstand. Met een zoon die voor de kerk werkt is het soms wel grappig aan tafel. Kortom, ik was echt de seculiere jongere. Ik was wel enorm geïnteresseerd in mythologieën.

Nu in de laatste graad van het middelbaar was er een keerpunt. Ik zat in de wetenschappen wiskunde richting, lekker kritisch dus. We kregen godsdienst en geschiedenis van een norbertijn. Pater Francis Dierckxsens. De Cisse. En die kon goed om met onze kritische vragen. In mijn ogen gaf hij een zinnig antwoord. Ik weet op het einde van zijn examen vroeg hij me. Nico ben je gelovig? Gho, ik geloof wel in iets ja. Zijn reactie zal ik niet vergeten. Dat iets, daar zullen we God van maken. Nu, zoveel jaar later moet ik hem gelijk geven.

Dan na middelbaar in Vorselaar verzeild geraakt. Grappig ook weer waarom ik dan voor leerkracht godsdienst ben gegaan. Ik wou eigenlijk leraar Frans worden, was altijd op taalkamp gestuurd in de zomer, dus, klinkt ergens logisch. Maar dat andere vak... Gho ja, laat ons Godsdienst nemen, dat is nog wel gemakkelijk. Godsdienst is in die periode toch gegroeid naar het lichtpunt van de week. Naar die lessen keek ik uit. Ze stonden, ik vermoed expres, op vrijdagochtend. Dat is een uitdaging, donderdagavond was de moment om uit te gaan. Maar ik zat er!

Dan Naar Leuven om een master te halen, ik wou licentiaat worden en de drie interessantste jaren beleefd. Niet alleen intellectueel, maar ook emotioneel. Intellectueel heb ik lekker kritische lessen godsdienstwetenschap en pittige theologische vakken gekregen

Hetgeen dat me het beste is bijgebleven is de term recontextualisering. Het bij de tijd brengen van de boodschap van Jezus. Dan ben ik momenteel enorm blij aangezien ik dat als mijn taak zie als jongerenpastor.

Maar goed terug naar Leuven: Ik ging ook meer naar vieringen, ergens omdat het verwacht werd, maar ook ergens omdat het me wel raakte. Mijn vrouw leren kennen, en Gods Liefde mogen ervaren door haar liefde. Afgestudeerd. Beginnen lesgeven, yes. Zalig om te doen, maar ik begon te merken dat ik theoretisch bleef over zaken die eigenlijk beleefd moeten worden.

Mijn vrouw was toen als parochieassistente bezig in onze pastorale eenheid en ik ging hier en daar mee klaarzetten of luisteren naar haar als ze lector was in de mis.

Op een bepaald moment voor een viering komt onze pastoor naar mij en stelt me de beste vraag om te stellen: 'Wilt gij met mij experimenteren?'. Terugdenkend aan de regel van drie was dit misschien niet de meest gelukkige formulering. De draak steken met iets of met humor een punt duidelijk maken vind ik fantastisch. Het ging over een functie die niet echt meer bestond, lokale jongerenpastor, wat een lokaal experiment in Balen en Mol zou zijn. Maar door die formulering was ik overtuigd.

Dit was voor mij het moment dat ik toegaf dat ik gelovig was. Dat was mijn geloofssprong. En een serieuze sprong, want ik kende het kerkelijke niet. Het was in juni, net wanneer alles op een laag pitje draait. Dat was voor mij een zware zomer. Ik heb gebeden, steun gevonden in de tekst over Jakob en Esau. Wanneer Jakob terugkomt en vecht met een vreemde of God en er gehavend uitkomt. Ik voelde me ook zo. Ik ben ook veranderd. Niet meer die Nico van vroeger.

Nu waarom heel dit verhaal?

Om te laten zien wat voor een weg ik heb afgelegd vooraleer ik kon toegeven aan mezelf dat ik gelovig was. En er dus nog zo'n jongeren zijn die nog uit de gelovige kast moeten komen. De druk van de samenleving is niet te onderschatten. Ik ben lang in mijn eigen familie 'ne rare' geweest puur door mijn studiekeuze voor godsdienstleerkracht, laat staan theoloog. Er zijn jongeren die gelovig zijn, maar zich alleen voelen en bijgevolg er niets mee doen.

En ook om aan te kaarten dat om met jongeren te werken je eerlijk moet zijn. Laat je Ja een ja zijn. Authentiek moet zijn. Ze ruiken wanneer je een rolletje speelt. Mijn 'bekeringsverhaal' als je het zo wil noemen heb ik al aan leerlingen verteld. Ik merk daarna dat er een spanning uit de lucht is verdwenen. Alle kaarten liggen op tafel. Ze weten perfect waarom ik doe wat ik doe.

Ik wil feitelijk hoop verspreiden vanavond. De regel van drie hoor ik nog, maar minder bij jongeren. Alles is een slingerbeweging. Wel mijn aanvoelen zegt me dat de slinger meer naar een neutrale houding tov geloof aan het komen is. En dat geeft kansen! Maar er is veel werk in de kerk en te weinig volk.

Nu een bekende voetbalcoach zei ooit elk nadeel heb z'n voordeel. De kerk zit in een crisis hier in Vlaanderen. Er komen zelfs missionarissen uit India en Zuid-Amerika naar Vlaanderen. Wij zijn missiegebied.

Om nog even verder af te dalen naar de hel om daarna te verrijzen: Op een studiedag hoorde ik Erik Borghman opperen dat de kerk een ruïne is, spijtig genoeg hier en daar letterlijk omdat het binnen regent. Het is niet meer wat het geweest is. Ik heb mogen proeven van hoe het vroeger was bij de viering van 10 jaar bisschop Bonny. Prachtig hoe er daar met trots gezongen werd. En dan begrijp ik perfect waarom er nu een rouwproces is. ER is inderdaad minder volk, er zijn bij wijze van spreken een paar generaties tussenuit.

Maar de kerk is een ruïne. Stel u voor een kerk gebouwd uit lego, en die wordt van tafel gestoten. De ruïne blijft een schaduw van wat de kerk ooit was en er liggen allemaal blokjes rond. Wat een kans is er dan tegenwoordig! Het potentieel om een nieuwe kerk te bouwen is er. Ik heb het gevoel dat er een speeltuin is! Zoveel onbenut potentieel! En dan zitten we terug bij de recontextualisering. Het bij de tijd brengen van het geloof.

EN dit is ook op het randje van rebels voor sommige gelovigen. Ik hoor sommigen al denken 'moet dat dan, het terug bij de tijd brengen?'

Ja. Ik merk op veel plekken bij veel mensen, zelfs mensen die geen kerkgangers zijn, dat er melancholie heerst. Er heerst een soort melancholie in de samenleving. En dan zitten we terug in dat rouwproces dat is stil komen te staan door melancholie. Er is niets mis om met een goed gevoel terug te kijken naar het verleden, zoals bij die viering van 10 jaar bisschop Bonny, ik had zelfs een nostalgisch gevoel naar een tijd toen ik nog niet bestond. Maar vanaf we alles van vroeger koste wat het kost willen behouden en vernieuwing willen weren, wordt nostalgie, melancholie.

Maar ik voel tegelijk dat we in een overgangsfase zitten. De mentaliteit hier is aan het veranderen. Dus nu is de perfecte kans om die ruïne van een kerk terug samen op te bouwen. Met dezelfde bouwstenen uiteraard. De wijsheden van Christus, de brieven, liturgie, diaconie zullen een ruggengraat blijven, kan niet anders.

Voor mij is geloven naar de toekomst kijken. Hoe dat rijk gods mee helpen vormgeven. Ieder op zijn manier. En voor mij is dat met jongeren op stap gaan. Ik besef dat voor mij het Christendom de weg is om dat Goddelijke te leren ervaren, voelen, proeven,... Onze samenleving is doordrongen van het christendom. Kijk naar alle kerkgebouwen, ziekenhuizen, Sint-huppeldepup colleges, zorgcentra, de waarden en normen die in onze mentaliteit waren ingesijpeld en ergens nog wel als krachtig aangevoeld worden, enz. Het christendom hangt hier in de lucht, het is als het ware de grond in gesijpeld. Door de secularisering beseffen niet alle mensen dit. Ik heb dan de kans om dat duidelijk te maken aan jongeren.

Iets dat me aanspreekt is de mystiek. Voor mij zijn de mystici de gelovige rebellen. Omdat ze aantonen dat iedereen, geschoold of niet, God kan voelen en ervaren. God zit in ons en in het alledaagse. Prachtig toch. Thomas Merton waarmee ik ben begonnen was een mysticus. Een andere die me enorm aanspreekt is Meister Eckhart. Net omdat hij een inzicht aanbiedt waarvan ik voel dat het een sleutel is naar de toekomst. Net omdat Eckhart op een bepaald moment een onderscheid maakt tussen God en Godheid. Ik citeer Meister Eckhart:

“Nu wil ik iets zeggen dat ik nooit heb gezegd: tussen God en Godheid is een verschil als tussen hemel en aarde.”

Tussen God en Godheid is een verschil als tussen hemel en aarde. Krachtige woorden. Nu ik voel aan dat Eckhart stuurt naar het feit dat wie/wat God is, we hebben leren kennen door Jezus Christus, maar nooit als mensen 100% kunnen vatten. God is groter dan wat wij van Hem maken. Vandaar de vagere term Godheid.

Hieraan werd ik herinnerd wanneer ik Mohamed al Bachiri heb mogen ontmoeten. De man die na de aanslagen in Brussel een jihad van de liefde heeft afgekondigd. Zijn beeld op die Godheid is het volgende. Die godheid is puur licht. Vanaf die goddelijkheid op de aarde komt krijgen we een regenboog aan religies. Die elk waar zijn, en elks een weg zijn naar het Goddelijke.

Voor mij is de christelijke kleur, de weg naar het Goddelijke dat ik door Jezus God de Vader noem.

Jezus noemde God Abba. Vadertje, pa'ke. Een meer persoonlijke God kan niet. Die begane Vader zou ik door iets wat ik heb ervaren willen nuanceren. Het was de eerste keer dat ik mocht preken. IK zat zenuwachtig te luisteren naar het evangelie. Dan kondigt de priester me aan. Zegt dat het de eerste keer is dat ik ga preken en dat de gemeenschap mild moet zijn. Prachtig om te mogen ervaren. Zenuwen weg. Maar het was meer dan troost op dat moment... Het deed veel met me. Voor dat de priester me aankondigde wierp hij me een blik en grijnsde. Het is moeilijk om te verwoorden wat er op dat moment gebeurde. In die blik en grijns stond Jezus daar. Ik kreeg enorm veel energie. Het was alsof mijn spitsbroer daar stond en zei “Zalig dat je hier bent, kom, doe mee en we gaan ons samen amuseren.” Zelfs als ik terug denk aan dat moment zijn mijn emoties terug door elkaar geschud.

Als jongere vandaag ja antwoorden op de vraag dat men gelovig is, is voor mij een teken van rebellie. Aan de ene kant naar de samenleving. Je staat voor iets dat half vergeten is en als ouderwets wordt beschouwd. Doordat ik jong ben en er niet seutig uitzie (en blijkbaar mijn look mee heb) kan het contrast niet groter. Jongeren hebben al letterlijk tegen mij gezegd dat het graaf is dat 'ne jonge kerel zoals ik' gelovig ben... Aan de andere kant is het rebelleren tegen blijven stilstaan en vooruit willen gaan binnen de gelovige wereld. Wat moeilijk is omdat we met een geloofstraditie van 2000 jaar zitten. Hierbij denk ik aan de tempelreiniging, waar Jezus de handelaars uit de tempel wegjaagt. Er mogen eens wat tafels omvergegooid worden, om terug te gaan naar de essentie. Doordat nu de kerk een ruïne is kan er schoongemaakt worden en de essentie terug in de spotlight komen te staan. Geloven is voor mij niet het zeemzoete opzoeken en boven iedereen zweven, het is lastig doen in alle vriendelijkheid. Om vandaag gelovig te zijn als jongere moet je een rebel zijn, weten waar je voor staat en je niet uit je lood laten slagen.

Danku.